

บทที่ 3

วิธีการดำเนินงานวิจัย

การวิจัยเรื่องรูปแบบการพัฒนาระบบกลไกการประกันคุณภาพภายในของสถานรับเลี้ยงเด็กอำเภอเมืองเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระบบกลไกการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของสถานรับเลี้ยงเด็กในอำเภอเมืองเชียงใหม่ และเพื่อศึกษารูปแบบการพัฒนาระบบกลไกการประกันคุณภาพภายในของสถานรับเลี้ยงเด็ก ผู้วิจัยขอเสนอวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. รูปแบบการวิจัย
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. วิธีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล

รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) โดยเก็บข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพที่มุ่งศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน สถาบันปฐมวัย ข้อเสนอแนะ และรูปแบบการพัฒนาระบบกลไกการประกันคุณภาพภายในของสถานรับเลี้ยงเด็กอำเภอเมืองเชียงใหม่

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ สถานรับเลี้ยงเด็กอำเภอเมืองเชียงใหม่ ในปีการศึกษา 2559 จำนวน 40 แห่ง ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหาร ครู และพี่เลี้ยงเด็ก จำนวน 243 คน สามารถเก็บข้อมูลได้จำนวน 236 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 97.12

กลุ่มตัวอย่าง นิยามจำนวน 6 คน ได้แก่ ผู้บริหาร ครู และพี่เลี้ยงเด็ก

ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 3.2 (ต่อ)

ที่	ชื่อสถานรับเลี้ยงเด็ก	ตำแหน่ง	อายุเด็กที่รับ เลี้ยง (ขวบ)	จำนวนเด็ก ที่ได้รับ อนุญาต	จำนวนผู้ดูแลเด็ก
16	บ้านแสงสุข	ป้าดัน	1 - 5	80	10
17	วารี	วัดเกดุ	1 - 3	190	15
18	ศิริรัตน์	วัดเกดุ	1 - 5	25	3
19	บ้านกติกา	วัดเกดุ	1 - 6	80	12
20	คิดดีเบร์	วัดเกดุ	2 - 5	75	18
21	พิลเชษฐ์เนร์สเซอร์	วัดเกดุ	3 - 6	50	7
22	ชาลสุวรรณ	วัดเกดุ	2 - 5	80	5
23	พิงครัตน์	วัดเกดุ	1 - 3	10	2
24	อนหาดทัยเบบีโภน	วัดเกดุ	0 - 3	35	8
25	ลิตเตลล์สตาร์ไบลิงก้าพรีスクูล	สุเทพ	1-6	120	18
26	บ้าน น.หมุ	สุเทพ	1 - 5	13	2
27	พรรณี	ศรีภูมิ	1 - 3	40	3
28	ลัดดาวเนร์สเซอร์	ศรีภูมิ	1 - 6	91	10
29	ขวัญหาทัยเนร์สเซอร์	ศรีภูมิ	1 - 4	40	6
30	นันทาชาติพรีスクูล	ศรีภูมิ	1 - 6	150	16
31	ศรีปัญญา	พระสิงห์	2 - 6	65	4
32	แคนดี้โอมเนร์สเซอร์	พระสิงห์	1 - 4	40	5
33	นาภาคลเนร์สเซอร์	hairyaya	1 - 4	12	2
34	ดวงแก้ว	หน่องป้าครั่ง	0 - 3	56	5
35	โชคิวิทย์เนร์สเซอร์	หน่องป้าครั่ง	1 - 3	40	3
36	ศรีชัยวัลย์	ท่าศาลา	1 - 3	40	2
37	อนุบาลร่วมเย็น	ท่าศาลา	1 - 3	70	7
38	สายธารพระพร	ท่าศาลา	0 - 6	110	9
39	วราพร	แม่เทียะ	1 - 4	40	3
40	มนูรี	แม่เทียะ	1 - 3	40	2
รวม					243

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยแบบสอบถามและแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ดังนี้

1. แบบสอบถาม ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถาม เรื่อง การพัฒนาระบบกลไกการประกันคุณภาพภายในของสถานรับเลี้ยงเด็กอำเภอเมืองเชียงใหม่ ใช้สอบถามผู้บริหารและครูพี่เลี้ยง จำนวน 243 คน แบ่งออกเป็น 2 ตอน แต่ละตอนมีรายละเอียด ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) เกี่ยวกับ เพศ ระดับการศึกษา และตำแหน่งการทำงาน โดยมีข้อคำถาม 3 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานรับเลี้ยงเด็ก อำเภอเมืองเชียงใหม่ ตามมาตรฐานศูนย์เด็กเด็กแห่งชาติ ประกอบไปด้วยเกณฑ์ 3 ด้าน คือ ด้านการบริหารจัดการสถานรับเลี้ยงเด็ก ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็ก และด้านคุณภาพเด็ก เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale)

2. ประเด็นการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) กลุ่มตัวอย่างใช้วิธีเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) โดยเลือกจากประเภทของสถานรับเลี้ยงเด็ก 3 ขนาด ได้แก่ สถานรับเลี้ยงเด็กขนาดใหญ่ สถานรับเลี้ยงเด็กขนาดกลาง และสถานรับเลี้ยงเด็กขนาดเล็ก แห่งละ 2 คน ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหาร ครู พี่เลี้ยงเด็ก รวมเป็นจำนวน 6 คน โดยมีคุณสมบัติดังนี้

- 2.1 เป็นผู้เกี่ยวข้องกับการบริหารงานสถานรับเลี้ยงเด็กในอำเภอเมืองเชียงใหม่
- 2.2 เป็นผู้มีประสบการณ์เกี่ยวกับการบริหารงานสถานรับเลี้ยงเด็ก ตั้งแต่ 1 ปีขึ้นไป

- 2.3 เป็นผู้ปฏิบัติงานอยู่ในพื้นที่อำเภอเมืองเชียงใหม่

ผู้วิจัยดำเนินการโดยการพัฒนาเครื่องมือที่เป็นเก้าโครงและแบบบันทึกการสนทนากลุ่มน้ำผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2 เกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานรับเลี้ยงเด็กอำเภอเมืองเชียงใหม่ มากำหนดเป็นประเด็นสำหรับการจัดประชุมสนทนา กลุ่ม

3. แบบสอบถามความเหมาะสม ของรูปแบบการพัฒนาระบบกลไกประกันคุณภาพภายในของสถานรับเลี้ยงเด็กในอำเภอเมืองเชียงใหม่

ผู้จัดนำข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่มมาสร้างรูปแบบการพัฒนาระบบกลไกประกันคุณภาพภายในของสถานรับเลี้ยงเด็กในอำเภอเมืองเชียงใหม่ และนำรูปแบบดังกล่าวไปให้กลุ่มตัวอย่างกลุ่มเดิม จำนวน 6 คน ประเมินความเหมาะสม

วิธีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสอบถาม

1.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในเรื่องรูปแบบการพัฒนาระบบกลไก การประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติ เพื่อกำหนดประเด็นในการสร้างเครื่องมือ

1.2 กำหนดครุรูปแบบและสร้างแบบสอบถามฉบับร่างตามขอบเขตของเนื้อหาการศึกษา

1.3 นำร่างแบบสอบถาม เสนอขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาด้านเนื้อหาและความเหมาะสมของภาษา

1.4 ปรับปรุงแบบสอบถามร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

1.5 นำแบบสอบถามเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพิจารณาตรวจสอบค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Objective Congruence) ของข้อคำถาม โดยยอมรับค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ .60 เป็นต้นไป ทั้งนี้ผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย อาจารย์ ดร.ชัยมน ศรีสุรักษ์ อาจารย์ดวงใจ เนตรศรีสุตร และอาจารย์อาทิตยา อินยง

1.6 นำแบบสอบถามปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

1.7 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความเรียบร้อยและความถูกต้องอีกครั้ง

1.8 นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

2. ประเด็นการสนทนากลุ่ม

2.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.2 นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาพิจารณา สังเคราะห์ เพื่อกำหนดรอบแนวคิดในการวิจัยและกำหนดประเด็นต่าง ๆ เพื่อนำไปใช้ในการสร้างประเด็นการสนทนากลุ่ม

2.3 นำแบบบันทึกข้อมูลเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของประเด็นการสนทนากลุ่มกับวัตถุประสงค์ในการวิจัย ความครอบคลุมของเนื้อหาและสำนวนภาษา

2.4 ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขแบบบันทึกข้อมูลตามข้อแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

2.5 นำแบบบันทึกข้อมูลการสนทนากลุ่มที่ปรับปรุงแก้ไขเป็นแบบสมบูรณ์ไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3. แบบสอบถามความเหมาะสม

3.1 ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากการสนทนากลุ่มและสร้างรูปแบบการพัฒนาระบบกลไกประกันคุณภาพภายในของสถานรับเลี้ยงเด็กในอำเภอเมืองเชียงใหม่

3.2 ร่างแบบสอบถามความเหมาะสม และเสนอเสนอขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาด้านเนื้อหาและความเหมาะสมของภาษา

3.3 นำแบบสอบถามความเหมาะสมฉบับสมบูรณ์ให้กุ่มดัวอย่างประเมิน พร้อมกับเสนอรูปแบบการพัฒนาระบบกลไกประกันคุณภาพภายในของสถานรับเลี้ยงเด็กในอำเภอเมืองเชียงใหม่

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลดังนี้

1. แบบสอบถาม

1.1 ผู้วิจัยนำหนังสือจากบันทึกวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ มอบให้ผู้อำนวยการสถานรับเลี้ยงเด็กอำเภอเมืองเชียงใหม่ เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล

1.2 ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยการนำแบบสอบถามไปส่งยังกลุ่มตัวอย่างพร้อมทั้งนัดวันเวลาเพื่อขอรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง

1.3 นำแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมได้มาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ (SPSS)

2. การสนทนากลุ่ม

2.1 ผู้วิจัยนำหนังสือจากบันทึกวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ถึงผู้อำนวยการสถานรับเลี้ยงเด็กอำเภอเมืองเชียงใหม่ เพื่อขออนุญาตเชิญประชุมสนทนากลุ่ม

2.2 ผู้วิจัยขัดสั่งประเด็นสนทนากลุ่มที่เป็นหัวข้อหลักในการสนทนา ให้กับกลุ่มตัวอย่างก่อนจัดกิจกรรมสนทนากลุ่ม

2.3 ผู้วิจัยติดต่อเข้าพบกลุ่มตัวอย่างสนทนากลุ่ม พร้อมชี้แจงวัตถุประสงค์ นัดหมาย และดำเนินการสนทนากลุ่มกับกลุ่มตัวอย่าง

2.4 ผู้วิจัยนำข้อมูลและผลจากการสนทนากลุ่มมาสรุปและสังเคราะห์เป็นรูปแบบ

การพัฒนาระบบกลไกการประกันคุณภาพภายในของสถานรับเลี้ยงเด็กอ่อนเมืองเชียงใหม่

2.5 ผู้วิจัยเสนอรูปแบบการพัฒนาระบบกลไกการประกันคุณภาพภายในของสถานรับเลี้ยงเด็กอ่อนเมืองเชียงใหม่ ให้กับกลุ่มตัวอย่างเพื่อประเมินความเหมาะสม

3. แบบสอบถามความเหมาะสม

3.1 ผู้วิจัยนำร่างรูปแบบการพัฒนาระบบกลไกการประกันคุณภาพภายในของสถานรับเลี้ยงเด็กอ่อนเมืองเชียงใหม่ CCC Model (Chiang Mai Childcare Center Model) ไปให้กับกลุ่มตัวอย่างประเมินความเหมาะสม และทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

3.2 ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยการนำแบบสอบถามไปสั่งยังกลุ่มตัวอย่างพร้อมทั้งนัดวันเวลาเพื่อขอรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง

3.3 นำแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมได้มามวเคราะห์หาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ (Microsoft Excel)

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ใช้สถิติดังนี้

1. การวิเคราะห์สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้การแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ (Percentage)

2. วิเคราะห์ความตถุประสงค์ของการวิจัย ศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโดยหาค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) พร้อมการแปลความหมาย ส่วนข้อมูลจากแบบสอบถามปลายเปิด วิเคราะห์โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และสรุปตามประเด็น

3. วิเคราะห์เพื่อหารูปแบบการพัฒนาระบบกลไกการประกันคุณภาพภายในของสถานรับเลี้ยงเด็กอ่อนเมืองเชียงใหม่ โดยหาค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) พร้อมการแปลความหมาย และนำเสนอข้อมูลในรูปตารางประกอบการบรรยาย ส่วนข้อมูลจากแบบสอบถามปลายเปิด วิเคราะห์โดยใช้วิธี วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และสรุปตามประเด็น

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าร้อยละ (Percentage)

$$\text{สูตร} \quad \text{ค่าร้อยละ} = \frac{\text{ความถี่ของข้อนั้น}}{\text{จำนวนประชากร}} \times 100$$

(บุญชุม ศรีสะอาด, 2547 : 143-153)

2. ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean)

$$\text{สูตร} \quad \mu = \frac{\sum x}{N}$$

μ	แทน	ค่าเฉลี่ย
\sum	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม
x	แทน	คะแนนแต่ละตัว
N	แทน	จำนวนประชากร

(บุญชุม ศรีสะอาด, 2547 : 143-153)

3. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

$$\text{สูตร} \quad \sigma = \sqrt{\frac{(x - \bar{x})^2}{N-1}} \quad \text{หรือ} \quad \sigma = \sqrt{\frac{N\sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	σ	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	x	แทน	คะแนนแต่ละตัว
	\bar{x}	แทน	ค่าเฉลี่ย
	N	แทน	จำนวนประชากร
	\sum	แทน	ผลรวม

(บุญชุม ศรีสะอาด, 2547 : 143-153)

เกณฑ์การประเมินค่าเฉลี่ย กำหนดช่วงค่าเฉลี่ยเป็น 5 ช่วง ดังนี้

ค่าเฉลี่ย ตั้งแต่ 4.51 – 5.00	หมายความว่า มีการปฏิบัติมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย ตั้งแต่ 3.51 – 4.50	หมายความว่า มีการปฏิบัติตาม
ค่าเฉลี่ย ตั้งแต่ 2.51 – 3.50	หมายความว่า มีการปฏิบัติปานกลาง
ค่าเฉลี่ย ตั้งแต่ 1.51 – 2.50	หมายความว่า มีการปฏิบัติน้อย
ค่าเฉลี่ย ตั้งแต่ 1.00 – 1.50	หมายความว่า มีการปฏิบัติน้อยที่สุด

(บัญชี ครีดิต 2545 : 100)